

Asia: VN/32678/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rakennustyön turvallisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LiveFIN ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveysministeriölle 23.1.2026

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rakennustyön turvallisuudesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/32678/2025

LiveFIN ry kiittää mahdollisuudesta asiantuntijalausuntoon elävän musiikin alalle keskeisestä aiheesta koskien musiikkitapahtumien järjestämistä ja rakentamistoiminnan rinnastamista.

Tammikuussa 2025 voimaan tullut rakentamislain uudistus rajasi oikeudenmukaisesti tapahtumiin liittyvät tilapäisrakenteen rakentamislupamenettelyn ulkopuolelle. Rakentamislain 42 §:n mukaan uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa, jos kohde on yleisörakennelma, jota voi käyttää yhtä aikaa vähintään viisi luonnollista henkilöä lukuun ottamatta enintään kolme kuukautta paikallaan pidettävää tapahtumarakennetta. Nyt ehdotettavan asetuksen rakennustyön turvallisuudesta perusteluiden mukaan tilapäisten rakennelmien pystyttäminen ja purkaminen esimerkiksi konserttia, musiikkifestivaalia tai muuta luonteeltaan tilapäistä tapahtumaa varten voisi kuulua asetuksen soveltamisalaan.

Rakentamislain uudistukseen mukaan tapahtumiin liittyvien tilapäisten esiintymislavojen ja telttojen pystyttämistä ei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä luvittamaan rakentamisluvalla. Uudistuksella haluttiin varmistaa, että rakentamislupaa ei edellytettäisi yksittäistä tapahtumaa, esimerkiksi musiikkifestivaalia varten pystytettävältä tapahtumarakenteelta, joka on käytössä

enintään kahden kuukauden ajan. Rakentamislupaa ei edellytetäisi esimerkiksi kiertueella olevan artistin esiintymislavan tai siihen liittyvän katsomon pystyttämiseen.

Uuden rakennustyön turvallisuutta koskevan asetuksen perusteluiden mukaan työsuojeluviranomainen on valvontakäytännössään katsonut rakennustyötä olevan esimerkiksi lavarakenteiden ja muiden valmisosien asentaminen, jos se vaatii erillistä rakenteiden suunnittelua ja rakenteiden pystyttäminen vaatii erillisen nosturin, nostolaitteen tai henkilönostimien. LiveFIN pitää työsuojeluviranomaisen näkemystä käytännön, rakennuslain, poliittisen tahtotilan ja muiden viranomaisten tulkinnan vastaisena.

LiveFIN ja koko elävän musiikin ala tukee tavoitteita, joilla musiikkitapahtumista ja koko tapahtumalasta tehdään entistä turvallisempia niiden tekijöille ja kävijöille. Sääntelyssä on kuitenkin huomioitava niin festivaali- ja konserttijärjestämisen, kuin koko tapahtuma-alan erityispiirteet. Lisäksi turvallisuuteen tähtäävän sääntelyn on oltava selkeää, ennakoitavaa ja oikeasuhtaista. Uusi asetus on tällaisenaan räikeässä ristiriidassa näiden pyrkimysten ja esimerkiksi nykyisen hallitusohjelman tavoitteiden kanssa.

Jos rakennustyön turvallisuutta koskevaa asetusta sovellettaisiin tapahtuma-alaan sellaisenaan, seuraukset olisivat täysin suhteettomia. Asetus on kirjoitettu pysyviä rakennuskohteita varten eikä lyhytkestoisille tapahtumarakenteille. Toisin kuin rakennuslalla tapahtumapystytyksessä, esimerkiksi musiikkifestivaalin tai ulkoilmakonsertin tuotannon aikajänne on päiviä, enintään viikkoja. Parhaimmillaan tapahtumarakenne on pystytettynä ja käytössä vain joidenkin tuntien ajan, pisimmilläänkin puhutaan lähtökohtaisesti vain viikoista. Samoin tapahtumarakenteiden pystytys- ja purku-urakka on taloudellisesti jopa useampaa kertaluokkaa pienempi kuin oikean rakennuksen rakentaminen. Tämä tarkoittaa, että hallinnolliset dokumentaatio- ja muut kustannukset ja valvonta ovat suhteessa paljon suurempi kustannuserä.

Musiikkitapahtumien, festivaalien ja konserttien pystytyksen aikataulussa ei ole myöskään mahdollisuutta myöhästymiseen. Mikäli tapahtumarakenteet eivät ole pystytettynä ja käyttövalmiina tapahtuman ilmoitettuna alkamisajankohtana, ei festivaali tai konsertti toteudu lainkaan. Tämän vuoksi aikataululliset toleranssit ovat elävän musiikin alalla ja koko tapahtuma-alalla hyvin paljon tiukemmat verrattuna rakennusalaan.

Lisäksi tapahtumapystytyksen katsominen rakentamiseksi haittaa Suomen kilpailukykyä esimerkiksi ulkomaisten esiintyvien taiteilijoiden houkuttelemisessa. Maantieteelliselle sijainnille emme voi mitään, joten kilpailukyky tulee parantaa tarkoituksenmukaisella sääntelyllä.

Kaikkein isoimmat ongelmat rakentamistulkinnassa on aiheuttanut tapahtuma-alalla ulkomaisten työntekijöiden veronumerovaatimus. Tämä tarkoittaa, että pystytykseen osallistuvilta ulkomaalaisilta henkilöiltä edellytetään rakennusalan veronumerorekisteriin liittymistä. Aiemmin

tapahtuma-alan ulkomaisilta työntekijöiltä on riittänyt A1-todistus, ja se riittää yhä muissa maissa dokumentaatioksi.

Veronumerovaatimus koskisi uuden rakentamistulkinnan mukaan esimerkiksi kansainvälisten isojen artistien kiertueilla lavojen pystyttämiseen erikoistuneita lavanpystytysryhmä, jotka kulkevat artistin mukana ja jolla on mukanaan tuoman lavan pystytykseen paras ammattitaito. Ei ole mahdollista, että nämä ryhmä saapuisivat useita arkipäiviä tuotannon käynnistymisajankohtaa aiemmin Suomeen vain vieraillakseen verotoimistossa veronumeroa varten. Tämä hallinnollinen yksityiskohta on asettumassa aidoksi aikataululliseksi ja taloudelliseksi esteeksi houkutella Suomeen suuria kiertueita ja kansainvälisiä tähtiä. LiveFIN esittää, että asetukseen rakennustyön turvallisuudesta tulisi vähintään kirjata, ettei sitä sovelleta rakentamiseen, joka ei ole luvanvaraista.

Lisätietoja:

Jenna Lahtinen

Toiminnanjohtaja

LiveFIN ry

+358 50 376 3767

jenna.lahtinen@livefin.fi

LiveFIN on suomalaisen elävän musiikin toimialajärjestö. LiveFIN edustaa musiikkitapahtumien järjestäjiä, rytmimusiikkifestivaaleja, klubeja ja keikkapaikkoja, konsertti- ja kulttuuritaloja sekä elävän musiikin välittäjäporrasta – ohjelmatoimistoja, agentteja ja managereja. Yhdistyksellä on 120 jäsentä elävän rytmimusiikin kentältä ja sen jäsenistön edustus kattaa laajasti lähes kaikki keskeiset suomalaiset elävän musiikin yksityissektorin toimijat.

Elävä musiikki – klubit, keikkapaikat, festivaalit, konsertit ja konserttitalit ovat keskeinen osa suomalaista kulttuuria. Ne ovat matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa, jonka äärelle on helppo tulla. Ne ovat myös lähes puolen miljardin euron arvoista luovan talouden liiketoimintaa, joka kiinnittyy osaksi suomalaista musiikki-, kulttuuri- ja tapahtuma-alaa. Suomessa järjestetään vuodessa noin 750 rytmimusiikkifestivaalia ja säännöllistä keikkatoimintaa harjoittavia keikkapaikkoja ja konserttisaleja on lähes 400 kappaletta. Rytmimusiikkitapahtumissa käydään noin 7,5 miljoonaa kertaa vuosittain.

Lahtinen Jenna
LiveFIN ry